



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 3. An ens permanens potuerit esse ab æterno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

existens ab æterno, est in tempore. Major constat definitione motus successivi. Minor ipsius est Ovidi, modus autem arguendi consimilis priori.

RESPONDET Pontius. Motum & quodcunque Ens successivum spectari posse secundum se, & omnes suas partes: ita ut quælibet illius pars sit ab æterno; & sic motus, non potest esse ab æterno, propter adlatas rationes. Deinde motus & quodcunque Ens successivum, potest esse ab æterno; quia ita se habet, ut æternitas non possit coexistere ulli tempori imaginario aut reali, cui illa res secundum aliquid sui non coexistat, quamvis non coexistat ipsi, secundum se totam.

CONTRA. Tum quia motus in ista acceptione secunda, vel habet prius & posterius, vel non habet: si non habet: successivus non est; si habet, sequentur absurda jam adlata. Tum quia quamvis ponatur, quod æternitas nulli tempori etiam imaginario coexistere possit sine hoc, quod etiam motus secundum aliquid sui coexistat tempori, tamen per hoc salvari non potest motus illius æternitas, quia & esset æternus ut supponitur, & non esset, quia coexistentia cuicunque tempori se sola non arguit æternitatem; quia in sententia Aristotelica una hora ita dividi potest, ut aliquid illius coexistat æternitati toti, & tamen ratio horæ non fundat æternitatem. Tum quia tempus etiam imaginarium habet imaginarium prius & posterius; adeoque imaginarium non fundans æternitatem; sicut prius & posterius reale fundat non æternitatem realem.

Punctum Difficultatis 3.

An Ens permanens potuerit esse ab æterno.

Titulus potest procedere imprimis hoc sensu: An creatura una vel plures ab æterno sine successione produci potuerint? Deinde, an si Deus aliquam creaturam permanentem poneret ab æterno, posset successive aliam secundam facere, & tamen ab æterno, utrumque resolveretur.

DICENDUM est. Implicare contradictionem, ut si Deus ponat aliquam creaturam permanentem ab æterno, possit successive aliam secundam producere, & tamen ab æterno.

PRIMA implicantia est. Si Deus creet Ens permanens ab æterno, vel potuisset creare aliud Ens permanens in tanta distantia, in quanta per impossibile gallina A, ex ovo B, exclusisset gallinam C; vel non potuisset creare? si potuisset, quæro, illa secunda creatura vel distaret spatio finito ab illa prima vel infinito spatio: si spa-

tio finito? Ergo nec illa prima fuit ab æterno; Siquidem ab eo quod in tempore est, non nisi finite distaret, si autem distaret spatio infinito? Ergo non stas in suppositione, quod scilicet tanta intercesserit inter utrumque distantia, quanta foret, si per impossibile gallina A ex ovo B exclusisset gallinam C, quia hæc alterationes non deponunt spatium infinitum. Si autem non potuisset creare aliam creaturam permanentem in tanta distantia, de qua hinc? Ergo multo minus potuisset illam creare successive, & tamen ab æterno. Deinde potuisset illam creare citius & citius, & citius, ita, ut potuerit eam etiam ab æterno creare si voluisset, tunc quæro, computando à tempore usque ad æternitatem, idque per infinitas mensuras, vel includeretur in illa computatione etiam dista distantia, vel non includeretur? Si includeretur? cum Deus potuerit per te incipiendo à tempore etiam in æternitate creare secundam creaturam permanentem, incidisset etiam in illam distantiam, de qua hinc; redibitque argumentum factum: si non includeret etiam illam distantiam, ergo si in illa distantia secundam creaturam permanentem producere non posset, neque posset producere ab æterno, contra quam tu assumas: sed si veniretur ad illud instans, jam in illo producere non posset, adeoque nec in æternitate, ibique finiretur illud citius, & citius, quo Deus potuisset ponere creaturam.

Nec valet, si dicas, quod in illa quidem distantia producere non posset illud secundum Ens permanens, posset tamen ab æterno, rediret enim argumentum, an illa distantia in qua impossibile est Deum creare secundam illam creaturam, distet spatio finito an infinito.

RESPONDEBIS primò. Argumentum multum probare, probaret enim etiam Verbum æternum, non esse ab æterno. Quæram enim, an in tanta distantia à productione verbi potuerit poni creatura permanens? redibuntque argumenta facta.

CONTRA est. Quia cum implicet creatura permanens ab æterno, successive tamen producta, hinc fit, quod quamvis citius & citius in tempore produci possit, non tamen produci possit ab æterno, hinc in illam distantiam, de qua procedit argumentum, nunquam incidere potuisset.

RESPONDEBIS secundò. Quod cum æternitas habeat transitum inconsummabilem, quamvis citius & citius produci potuisset illa secunda creatura, non deveniretur unquam usque ad æternitatem, nam hæc habet transitum inconsummabilem, consequenter non sequeretur, quod deberet incidere in illam distantiam.

CONTRA. Quia quamvis per mensuras finitas infinitum exhauriri non possit, exhauriri tamen potest per infinitas mensuras, adeoque deveniri poterit ad illam distantiam; vel si non vis for-

formari argumentum de descripta distantia, procedat de solo puncto successione.

RESPONDEBIS TERTIO. Illam distantiam, de qua hic non contineri in aeternitate cum sit impossibilis, & implicatoria, aeternitas autem nullum instans implicatorium continet: nec inde sequeretur, quod ab aeterno produci non potuerit prima Creatura, quia potuit produci omni distantia & instanti possibili; illa autem distantia est implicatoria. Quodsi ulterius quæras, utrum illa distantia, quæ dicitur implicare, finire vel infinite, distet ab aeternitate? Responderi poterit, quod, cum illa distantia sit impossibilis, fore illam distantiam finitam, & non finitam, infinitam & non infinitam.

CONTRA est; quia argumentum factum, potest poni totum non de distantia illa circumscripta, sed de ipsa successiva productione. Sed urgendo argumentum secundum imaginationem positam, sic ulterius proceditur. Quod hæc distantia sit quidem implicatoria, sed implicancia illius redundat in Ens permanens, successive tamen ab aeterno productum; quia tota illius implicancia est in successione, seu prioritate, & posterioritate intra mensuram aeternitatis.

SECUNDA Implicancia est. Implicat motus, & tempus ab aeterno. Ergo & Ens permanens, successive tamen productum: quia eadem implicancia pro utraque parte tenent.

DICENDUM est 2. *Possibile esse Creaturam unam, vel plures simul ab aeterno productas, post quas tamen non possint alia poni nisi in tempore.*

PROBATUR Conclusio. Quia nulla in hoc implicancia. Solvendæ implicantiæ.

Solutio Implicantarum.

PRIMA Implicancia est petita ex Materia de infinito & duratione. Si talis Creatura daretur, duraret per aeternitatem; si duraret per aeternitatem, duratio illius esset infinita. Sed infinitum implicat.

RESPONDETUR. Illam durationem fore infinitam, hoc est, carentem omni etiam imaginario instanti temporis, quod non fuerit, non fore tamen infinitam, ratione alicujus realis infiniti, ad cuius scilicet infinitudinem, terminata sit actio aliqua realis. Hinc actio productiva creaturæ ab aeterno, erit actio aliqua terminata ad ipsam entitatem Creaturæ finitam, coexistentem Deo, qui est mensura aeternitatis in præsentia. Unde hoc argumentum probat multum; nempe Deum non existeret ab aeterno, si enim existeret ab aeterno, daretur aeternitas à parte antè, quæ dari non potest, quia illa aeternitas esset infinita actu, & tamen infinitum actu implicat.

SECUNDA Implicancia est posita ex dominio Dei. Si possibile esset Ens permanens ab aeterno, deberet durare per aeternitatem: quomodo enim esset ab aeterno, si per aeternitatem, quæ

vocatur ante, non duraret: si autem deberet durare per aeternitatem, non posset illam Deus annihilare per aeternitatem: quod videtur absolute Dei dominio obesse.

RESPONDETUR. Creaturam inannihilabilem implicare contradictionem, ob ea, quæ dicuntur in Materia de incorruptibilitate Angelorum, quia ex suppositione antecedenti est inannihilabilis, adeoque efficiens dominio Divino, quia non relinquens potestatem disponendi prout voluerit, idque non ex suppositione usus libertatis circa inannihilationem, suppositio enim libertatis non tollit libertatem. Jam autem creatura ab aeterno producta, cum potuerit produci in tempore, non ex suppositione antecedenti, habet inannihilabilitatem, sed ex suppositione consequenti, quod scilicet Deus voluerit illam produci ab aeterno, adeoque ab aeterno conservari: jam autem quod non possit Deus ab aeterno aliquid ex suppositione consequenti facere, id non officit Divino dominio. Tota ergo inannihilabilitas illius ab aeterno, est ex suppositione, quod Deus velit illam esse æternam à parte antè, non potest autem de illa esse decretum, ut sit æterna à parte antè, si possit destrui ab aeterno; licet illud quod non possit destrui ab aeterno, proveniat ex suppositione Decreti, ut autem illam ab aeterno & tamen liberè produxerit Deus, sufficit indifferentia in priori naturæ ad producere, vel non producere.

TERTIA Implicancia est: Non potest communicari creaturæ immensitas, nec omniscientia. Ergo neque duratio ab aeterno.

RESPONDETUR. Possibile est ut creaturæ communicetur notitia omnium possibilium creaturarum, sed non omniter, ut ita dicam, quia illi non potest communicari comprehensiva scientia Dei, quæ includitur in omniter scientia. Ad immensitatem quod attinet, si quærat, An Deus per absolutam suam potentiam facere possit, ut in quibus locis est ipse, illic etiam replicativè ponatur creatura? hoc negandum potentia Dei non est, deficiet tamen ab immensitate, quia Deus sine ulla replicatione, est ubique. Si autem per immensitatem intelligatur perfectio Dei, secundum quam coexistere potest cuicunque loco, cum hæc perfectio supponat infinitatem Essentiæ, quæ creaturæ communicari non potest, sic ut nec communicari possit immensitas, & si non repugnaret immensitas sine infinitate essentiæ, non repugnaret communicari illam creaturæ; non ostenditur autem necessario connecti cum infinitate essentiæ, aeternitatem à parte antè.

INSTABIS. Si ponatur linea infinita ex una parte, potest Deus semper & semper, in remotiori & remotiori distantia, ponere Angelum vel hominem, nec posset ponere à nobis in tantum remotum Angelum, quin produ-

† r 2 cere

cere possit remotius distantem. Ergo nec potest esse quidquam in ante, ita productum, quin antea produci potuerit. Ergo non potest produci ab æterno: nam productum ab æterno, nihil antea produci potest.

RESPONDETUR. Quamvis in dicta linea procedendo per partes finitas possit aliquid produci antea, secus si positio commensuratur infinitati lineæ.

Petitur etiam contra hanc Conclusionem argumentum ab Auctoritate Patrum, qui arguentes contra Arrium pro principio assumebant. Verbum non esse Creaturam, quia ab æterno erat, quæ argumentatio non valuisse, si potuit esse Creatura ab æterno.

RESPONDET primò Oviedo, Patres argumentatos esse ad hominem, quia censabant Arriani nullam Creaturam fuisse ab æterno.
Hæc responsio

NON SATISFACIT. Quia ponebant Arriani aliqui, Verbum esse Creaturam, & tamen ab æterno, quomodo ergo nullam Creaturam dicebant esse ab æterno. Quod si velit intelligi Oviedo, quod scilicet nulla alia creatura fuerit ab æterno, non tenuisset Consequentia. Ergo neque Verbum, si est Creatura, fuit ab æterno; sicut enim si unum permanens in sententia Ovied. positum fuisset ab æterno, mala fuisset consequentia argumenti, ex eo non esse positum illud ens permanens, quia nullum aliud Ens permanens positum fuisset, si nec ista Patrum consequentia tenuisset.

RESPONDET secundò Amicus disp. 7. de Æternitate Dei Sect. 2. & post eum Pontius, Sanctos negasse æternitatem Creaturis talem, qualem Philosophi possibilem asseriebant, & qualis negata sufficiebat ad probandam æternitatem Verbi: nimirum negabant æternitatem necessariam, qualem Aristoteles comminisciebatur in mundo; & cum ex altera parte necessario sit productum Verbum, inferebant, Verbum non esse Creaturam, sed Deum. Quando autem Patres ex eo arguebant creaturas non posse produci ab æterno, quia cum Creaturæ sint, debent produci ex nihilo, argumentum illorum procedebat non de nihilo antecedente tempore, & positive, sed de nihilo antecedente negative, quia scilicet potuerant esse nihil.
Hæc responsio

NON SATISFACIT. Quia non salvat plenè dicta Patrum: nam supponit, quod Arriani universaliter docuerint necessarium fuisse, ut VERBUM fieret ab æterno, cum teste Athanasio. Orat. 2. contra Arrian. censuerint illud factum esse in tempore. Deinde has & taliter negant PP. posse fieri Creaturas ab æterno, quas & qualiter affirmabant Arriani. Non affirmabant autem posse illas fieri necessario, quia non agnoscebant Deum necessario agentem ad extra.

Ut verum fatear, majus robur argumentum Patrum habuisset, si posset à nobis demonstrari. Major hæc: Impossibilis est Creatura æterna. Ut tamen robur argumenti Patrum tueamur.

SUPPONENDUM est. Quod secundum varia tempora Arriani mutarint suam sententiam. Nam Primus Arrius dixit, Verbum esse Creaturam, genitumque ex Non existentibus, hoc est in tempore, & non ex substantia Patris. Rursus alii volebant Filium appellare creaturam, dicebantque Deum esse, sed Minorem. Deinde alii negabant habere similem naturam cum Patre, ne identitatem agnoscerent. Postea asseriebant esse similem Naturæ, alicuius Naturæ intelligendo: quia scilicet similitudo est semper inter distincta. Psathyriani autem agnoscebant Filium esse ab æterno, & ante omnia secula. Hoc supposito:

RESPONDETUR tertio, argumentum hoc: Nulla Creatura est ab æterno, Verbum est ab æterno, Ergo Verbum non est Creatura, argumentum, inquam, hoc non uris Arrianos omnes, sed hos qui castigatius loquentes, volebant asserere Christum esse creaturam; nam Minor & Major erat illorum, concessa autem consequentiâ instabant Patres. Quicquid est, vel est Deus, vel Creatura. Ergo cum Verbum, ex concessis, non fuerit Creatura, & fuerit ab æterno, Deus erat. Suar. autem dicit, Majorem illam processisse de eo, quod erat de facto, non de eo quod fieri potest de potentia absoluta. Denique assumebatur tanquam articulus Fidei. Nihil Creatum est ab æterno.

QUÆSTIO II.

De Conservatione.

QUÆRES I. Quid est, & quomodo distincta sit Conservatio? Nomine conservationis, omnes communiter accipiunt continuatam rei productionem. Hinc differt à prima productione; quia prima productio supponit non præhabitu antea, esse, Conservatio autem supponit præhabitu esse. Quod autem attinet ad distinctionem conservationis.

ASSERO I. Conservationem creaturam immediate à solo Deo sine interventione miraculi præsentam, non esse distinctam modaliter.

RATIO. Quia neque ipsa Creatio est distincta modaliter.

ASSERO 2. Conservationem, quæ causæ creatæ, una cum Deo, conservant aliqua, ut cum conservat ignis calorem, quem in se emanat, objectum species, Sol lucem, involvere connotatam modalitatem.

RATIO est; quia etiam productio talium, involvit connotationem modalitatis.

ASSERO